

Oglasi, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbroju, oglašite itd. šalju se naputnicom ili položnicom poštom. Stedionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod narudbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravništvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izravna napiše „Reklamacija“.

Čekovnog računa br. 847-849.
Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu malo stvari, a nesloga sve pokvari“. Nuočni poslovica.

Odgovorni urednik i izdavatelj Stepo Gjivić. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Zar opet uzmak?

U Istri pripravlja se drugo izdanje glasovite borbe i sramotnog uzmarka radi dvojezičnih nadpisa. Ona borba je još gotovo živa u pameti naših čitatelja. Proti dvojezičnim nadpisom na tablah sudbenih oblasti Istre ustala je talijanska vladajuća svojta. Agitaciju započeo je židovsko-liberalni listovi; prvi im se odazva zemaljski odbor u Poreču, zatim talijansko političko društvo pak pojedine občine itd. Najodlučnije prosvjedovale su protiv tim nadpisom u Piranu, Kopru, Balah itd. U ta mjesta poslano bijaše vojničтво il oružništvo, da brani protiv nasilnikom i izgrednikom dvojezične tabele, izvršene usljed naredbe ministra pravosuđa, i da štiti državnu vlast. Pak šta se je dogodilo?

Naredba ministra pravosuđa osta mrtvo slovo. Dvojezične nadpise negdje skinuše, drugdje neizvršile te je ostalo sve pri starom. Pouličnici izgredi, biesnom vikom i groznjom dosegoše talijanska gospoda svoju svrhu. Nasilije slavilo je pobjedu nad pravicom i zakonom. Zakon, pravo i državna vlast uzmakose pred šakom strastvenih vikača, izgrednika i nasilnika. Talijanska gospoda Istre poslušile se svojim narodnim sredstvom protiv državnih temeljnih zakonom, protiv državnoj vlasti, protiv slabosti austrijskih državnika.

Sada im se pruža opet prilika, da ponove staru komediju. Ministarstvo željeznica izdalo je nalog, da se postave dvojezični nadpisi na postajah novogradjene željeznice Trst-Poreč i trojezični oglaš i objave u postajah, na križištih i ostalih pogodljivih mjestih.

Proti dvojezičnim talijansko-hrvatskim ili slovenskim — nadpisom ustali su prvi židovsko-liberalni listovi Trsta. Na to se je oglasio zemaljski odbor, talijansko po-

litičko društvo, talijanske občine itd. Ista igra kao i protiv dvojezičnim tablam. na kotarskih sudovih. Uspjelo im prvi put, pak zašto nebi i sada?

Proti trojezičnim oglasom i objavom neimaju ništa, jer je tu po sriedi njemački jezik, kojemu neima absolutno u Istri mjesta, jer nije tuj običajnim, nije zemaljskim. Ali demonstranti neće da se zamjere Niemcem, neće da dodju u sukob sa vladajućim sustavom u Primorju. Oni trpe njemački jezik, kojim se u Istri nikto nesluž, koji je isto tako tudji Talijanom kao što i Slavenom, samo da mogu zahtijevati, da se odstrani sa nadpisa hrvatski ili slovenski jezik, kojim se služe dvie trećine pučanstva Istre. Ulagivaju se Niemcu tudjincu, samo da mogu tlačiti i gaziti domaćinu Slavenu.

Po nalogu ministarstva željeznica stigli su dvojezični nadpisi za postaje Kopar, Milje, Dekani, Dolina itd. Na tih nadpisih je svuda na prvom mjestu talijanski jezik, dapače i u čisto slovenskih občinah Dekani i Dolina. Nu ni to ne bijaše talijanskoj gospodi pravo. Po njihovom zahtjevu nesmije da bude na čitavoj novoj pruzi nikakva izvanjskog znaka o tom, da imade u Istri Slavenu. Nova istarska željeznica mora da prikaže svakomu tudjincu — putniku Istru čisto talijanskom pokrajinom.

Najviše ih u očih bodu za sada slovenski nadpisi, koji su imali doći na postaje u Kopru i Miljah — jer da su te dvie postaje tobož čisto talijanske, a slovenski nazivi „Kopar“ i „Milje“ da su posve novi, od slavenskih agitatora izmišljeni! Proti ovim nadpisom digose silnu prašinu koja na žalost nije ostala bezuspješna.

Doznali smo naime iz pouzdana izvora, i to još prije nego li talijanski li-

sčvi, da je stigo iz Beča u Kopar nalog, da sa za sada neizvriše dvojezičnih nadpisa na postajah u Kopru i Miljah. Odmah smo znali, što to znači i na čemu smo. Vjest tu priobćismo bezodvlačno našim zastupnikom u Beču, a predsjedništvo političkoga društva „Edinost“ u Trstu upravlilo je na ministra željeznica ostar prosvjed protiv takvom postupanju.

Zapovjed, da se neizvriše dvojezičnih nadpisa, stigla je iz Beča stalno usljed groznoje talijanskih zastupnika u Beču i usljed rovanjenja talijanske gospode u Istri.

Ministar željeznica opozvao je naime tim svojoj prvobitnu naredbu, da se prirede dvojezični nadpisi, koje se je imalo na rečenih postajah izviesiti. On je uzaknuo pred groznjama talijanske poulične fukare, koja se je zaprijetila, da će demonstrirati protiv dvojezičnim nadpisom, kako je demonstrirala u svoje vrijeme protiv dvojezičnim tablam.

Da prestraši tim više ministra željeznica, sazva je zemaljski odbor upravno vijeće nove željeznice u Beču, gdje da će odlučno zahtijevati od njega, da ukine svoju naredbu o dvojezičnim nadpisih na svih postajah nove istarske željeznice. Te groznoje reč bi da pomogoše.

Čitamo naime u talijanskih listovih od dne 10. t. mj. da je izdala novi nalog glede željezničke postaje u Kopru, i to u tom smislu, da se od sada neće više imenovati ona postaja ni Kopar ni Capodistria, već: „San Canziano“ (t. j. sv. Kancijan). Tako misli vlada spasiti i zelje i kozu. Ali se ljuto vara. Talijani prosvjeduju već sada protiv takvom rješenoju tog prepornog pitanja, a Slavenci nemogu mukom preći na dnevi red preko tog vladinog uzmarka. Taj bo nije samo nečastan za samu vladu, već

svojoj kući. Doznali Turci za tu našu namisao, pa nas iščekali odma iz dalmatinske granice. Mi prolazimo jednim dolinom, a oni sa okolnih glavica udri u nas iz pušaka. Vičem ja družini: rastrčite se i pucajte! Tu je bilo ognja žestokoga. Bili smo se debela tri sata. Rastjerasmo Turke, ali nam osta ranjen drug Krajina. Tad se moj četački razbjezgoše i povratili svojim kućama, ne hljući nositi glavu u torbi; sami ostadoše sa mnoom prvashnj drugovci: Sekulović, Mestrovic i Nosić. Stadoh im ja tad govoriti: nas četvorica sama nemožemo u Turke, a oko medje već nam nije mjesta. Uhode nas kolone; čak iz Beča istu rusu glavu moju. Došla je doba rastajanja. Vratite se vi k svojim kućama, a ja ću pribjeci u Crnogoru. S Bogom braćo! — Kad ovo izrekoh, Sekulović i Mestrovic rasplakaše se od milinija, a Nosić se pokunji, jer je rđja uvijek mislio o izdaji. Ja se nadjoih meka srca, „pa, videći drugove gdje suze rone, rekoh im: a vi dakle ostanite sa mnoom, pa što Bog daje i sreća junačka!

Ja: Kako ti je bilo došlo na pamet, da ideš u Crnogoru?

On: Znao sam, da je Crnogora gnjezdo slobode. Znao sam, da se Crnogorci neprestano bju sa Turcima, pa sam i ja želio sa Crnogorcima četovati. U manastiru

Izlazi svakog utorka i petka o podno.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani netiskaju, a nefrankirani neprimaju.

Prodajata sa poštarnikom stoji 12 K u obće, a na godinu 6 K za seljake } na godinu } ili K 6—, odn. K 3— na pol godine.

Izvan carevine više poštarina. Plaća i utražuje se u Pall.

Pojedini broj stoji 10 H. koli u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici Giulia br. 5 te prima stanke osim nedjelje i sveuka svaki dan od 11—12 sati prije podne.

je skrajno nepravedan i sramotan i za većinu pučanstva pokrajine.

Dvojezični nadpisi moraju ostati na svih postajah nove željeznice, kako određuje naredba ministarstva željeznica i kako zahtijeva pravica i zakon. Ali to zahtijeva odlučno i državna vlast, koja je tuju po sriedi, jer ako mora na svaku pouličnu demonstraciju razmazane talijanske gospode ukidati vladine naredbe, koje se osnivaju na državnih temeljnih zakonih, onda negovorimo više o državnoj auktoriteti, ni o vevlastnom položaju monarhije.

Gg. ministri držali će bar toliko do svojih naredaba, da će im znati pribaviti vrijednost i poštovanje, jer inače moraju izgubiti sav ugled i upliv. Naredbe se izdaje da se ih vrši, il se ih u obće neizdaje.

Naši zastupnici na carevinskom vijeću obavješteni su o tom najnovijem spletkarenju talijanske „Signorije“ Istre i o dosadašnjem uzmarku cesarske vlade. Oni znadu i sami što im dužnost nalaže, da obrane naše narodno pravo, da pribave našem jeziku ono mjesto, koje ga ide po broju pučanstva pokrajine, da izvješte poštivanje i vršenje vladinih naredaba i da očuvaju čast i ugled državnih temeljnih zakona i državne vlasti.

Iz carevinskoga vijeća.

Beč, 11. februara 1902.

Petak je proračunski odbor nadaljevao razpravu proračuna. Privolio je na podporu od 16 milijuna kruna, koja se ima davati kroz 10 godina gradu Pragu za zdravstveno uređenje toga grada, za godinu 1902. kruna milijun i šest sto tisuća. Privolio je takodjer

Domisliću pod Mostarom imao sam prijatelja igumana, koji pisa kneževu sekretaru, a momu komšiji popu Jovanu Sundečiću, bi li me knez primao, pa Sundečić bijaše odpisao, da mogu doći slobodno.

Ja: Kad si ostao bio opet sam sa ona tri stara druga, što ste dalje činili?

On: Hajdukovali smo, a da što? Turci nisu znali, da mi se je razbježila ostala družina, pa su drhtali od straha. Koliko bi god kojega ucienio, poslao bi mi odma. Gnrulo je dukatá kao pjeska. Poručivali su mi Turci, da ne izlazim preda nje na puteve, da im ne razbivam trgovine, da im ne nosim oružja — jer je najveća sramota Turčinu, kad mu dignesh oružje — a da pitam blaga koliko mi drago. Stiže mi glas, da je došao jedan velik kraljev čovjek u Imotski, te stavio veliku ucjenu na moju glavu, ili mrtvu ili živu. Čuo sam, da je pitao: jesam li pijanac i jesam li podan za ženama, pa, kad mu odgovoriše, da na meni nije ni jednog, ni drugog od tih hetega, onda on da je rekao: teško će ga dakle biti uloviti, ali valja ipak uložiti sve sile; do potrebe dignuti ćemo i vojsku na Šimića. — Tužan Andrija, ružna ti se piše! — rekoh sam sobom, kad čuh one glase, ali družini niasam htio ništa kazivati.

(Nastavak slijedi.)

PODLISTA K.

Drugi razgovor sa hajdukom Andrijom Šimićem.

(Nastavak).

Ja: Jesi ga bio baš srečan — pot ti se ohladio!

On: Čuj sada, da ti kazivam dalje o Dundiću. Prije nego ću ga ja ići pohoditi na njegovom domu, upade on meni sam u šake kao lisica u gvozdja. U Bosni je sajam. Iz Imotskoga zaputili se dernečari na buljuka. Mi smo hajduci u meteruju blizu drumu. Hoće Sekulović, da ustavlja svakoga, a ja ne dam. Eto o ručnim dobam Dundića. Razvalio se na konju kao gromina. Siedi mu se, dugi breč oborili po srebrenim pucima na jačermi. Gazi pred njim momak. Ja iskočih iza bukve: „stan“ Dundiću, dragi pobratime!“ On probedi kao krpa. Da sam ga zaklao, zar kuplja krvi ne bi bila iz njegov prokapila, ali ga ne htje hlati (niasam nikoga, pa jer bi i njega?) već ga, kao majka diete, primih u naručaj i skinuh sa konja. Rekoh mu tada momku: pojaši konja, vrati se kući i reci mi Dundićinu, kad joj je bilo teško malo preobuke za moje ljude,

